

Scenariusz przeznaczony do realizacji w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej (godzina wychowawcza, historia).

Sławomir Maślikowski
Biuro Edukacji Publicznej, Instytut Pamięci Narodowej

Temat	Przygotowanie do zwiedzania Muzeum i Miejsca Pamięci Stutthof.
Cel ogólny	Przygotowanie uczniów do wizyty w muzeum i miejscu pamięci polegające na wyjaśnieniu celów oraz przyczyn tworzenia przez Trzecią Rzeszę obozów koncentracyjnych na przykładzie KL Stutthof.
Cele szczegółowe	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia przyczyny i okoliczności utworzenia KL Stutthof - wskazuje na mapie miejsce usytuowania KL Stutthof oraz miejsca, z których przybywały do obozu transporty więźniów - charakteryzuje warunki życia obozowego w KL Stutthof - wyszukuje potrzebne informacje w materiałach zawartych w pakiecie - umiejscawia KL Stutthof pośród innych miejsc pamięci związanych ze zbrodniami ludobójstwa podczas II wojny światowej
Kształcone umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> - komunikowanie się i współpraca w grupie - analizowanie różnych typów źródeł historycznych - tworzenie krótkich wypowiedzi - przedstawianie argumentów uzasadniających własne stanowisko
Metody i techniki	<ul style="list-style-type: none"> - podająca – objaśnienie, elementy wykładu - burza mózgów - dyskusja - praca z atlasem historycznym i materiałami pomocniczymi zawartymi w pakiecie
Środki dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> - wybrane materiały pomocnicze zawarte w pakiecie (załącznik ilustracyjny do scenariuszy lekcji 1–3; tekst historyczny 3; plansze biograficzne wystawy „Świadkowie Generacji”) - mapa ścienna „Europa podczas II wojny światowej” - <i>Atlas Historyczny. Od starożytności do współczesności</i> - <i>Słownik Języka Polskiego</i>
Czas trwania zajęć	45 minut

Przebieg zajęć**ETAPY LEKCJI****CZAS****CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA I UCZNIÓW****Wprowadzenie**

10 min.

Nauczyciel w formie syntetycznego wykładu przypomina uczniom problematykę związaną z polityką prowadzoną przez Niemcy w latach 1933–1945, zwraca uwagę na niemiecką politykę wschodnią w tym okresie oraz dążenia do poszerzania przestrzeni życiowej (Lebensraum), podkreśla antyhumanistyczny aspekt ideologii hitlerowskiej z jej rasistowskimi i antysemickimi filarami.

Korzystając z pakietu prezentuje uczniom materiał dotyczący okoliczności i historii powstania KL Stutthof.

Badanie i przekształcanie (I)

10 min.

Nauczyciel prosi uczniów o wyszukanie w pakiecie informacji o przyczynach założenia obozu w Stutthofie i miejscach, skąd przywożono więźniów do obozu. Stosując burzę mózgów uczniowie wymieniają najważniejsze z przyczyn i miejsc. Nauczyciel zapisuje je na tablicy.

Prezentacja (I)

5 min.

Jeden z uczniów pokazuje te miejsca na mapie ściiennej.

Badanie i przekształcanie (II)

15 min.

Wykorzystując materiały zawarte w pakiecie, nauczyciel inicjuje dyskusję na temat życia obozowego i eksterminacji więźniów. Zwraca uwagę na osobiste doświadczenia więźniów, ich heroizm i ogrom cierpienia, jakiego doświadczali w czasie pobytu w KL Stutthof.

Uczniowie w czasie dyskusji powinni posiłkować się materiałami z pakietu i przykładami z literatury. Zaleca się, aby prowadzący przywoływał konkretne miejsca, np. obóz koncentracyjny Auschwitz-Birkenau czy na Majdanku, a także uświadamiał dyskutującym wspólnotę losów wszystkich więźniów reżimu hitlerowskiego, szczególnie ludności narodowości żydowskiej.

Uzupełniając wypowiedzi uczniów, nauczyciel może ponownie odwołać się do pakietu i uświadomić uczestnikom zajęć miejsce KL Stutthof pośród innych miejsc związanych ze zbrodniami ludobójstwa.

Refleksja

5 min.

Podsumowując lekcję, nauczyciel zwraca uwagę uczniów na wyjątkowość miejsca będącego celem wyjazdu studyjnego. Zwraca uwagę na szczególny sposób prezentowania eksponatów muzealnych oraz zachowanie uczniów w miejscu pamięci.

Zadanie domowe: Uczniowie opracowują „Regulamin zwiedzania” obowiązujący w czasie pobytu w muzeum i miejscu pamięci.